

ONDUIDELIJKHEID ROND ERFRECHTVERKLARING

TEKST: SANDRA TIMMER
(PWC BELASTINGADVISEURS)

Banken jagen erfgenamen vaak onnodig op kosten door standaard een verklaring van erfrecht te verlangen, terwijl dit niet in alle gevallen noodzakelijk is.

Iedereen die betrokken is bij een nalatenschap kan de notaris verzoeken een verklaring van erfrecht af te geven. Dit is een korte akte die wordt opgemaakt in verband met iemands overlijden. De akte vermeldt wie is overleden, of de overledene getrouwd was, een testament heeft gemaakt en wat er in hoofdlijnen in het testament staat. Ook wordt vermeld wie bevoegd is om op te treden met betrekking tot de nalatenschap van de overledene. Dit kan een in het testament aangewezen executeur zijn of een of meer erfgenamen. Voordat de notaris de verklaring opstelt, achterhaalt en controleert hij deze gegevens. Aan het opstellen van deze verklaring zijn kosten verbonden.

VERKLARING NIET ALTIJD NODIG

Wanneer iemand komt te overlijden is het voor diverse partijen van belang te weten wie bevoegd is om over de goederen in de nalatenschap van de overledene te beschikken en/of deze te beheren. De verklaring van erfrecht kan gezien worden als een soort legitimatie hiervan voor de diverse partijen. Zo ook bijvoorbeeld voor de bank.

Wanneer iemand overlijdt, worden zijn bankrekeningen in beginsel geblokkeerd. Uit de verklaring van erfrecht blijkt wie bevoegd is over de bankrekeningen te beschikken of ze te beheren. De bank mag erop vertrouwen dat de daarin opgenomen informatie correct is en kan de noodzakelijke handelingen verrichten en uitbetalingen doen aan de in de verklaring aangewezen rechthebbenden.

Een verklaring van erfrecht is echter niet altijd noodzakelijk, bijvoorbeeld wanneer de overledene getrouwd was, een of meer kinderen had en geen testament had gemaakt. In dat geval krijgt de langstlevende echtgenoot namelijk automatisch de hele nalatenschap op grond van de wettelijke bepalingen. In die situatie zou de langstlevende dan ook bij de bank moeten kunnen volstaan met het overleggen van een identiteitsbewijs, de akte van overlijden van de overledene en een – gratis – verklaring van het Centraal Testamentenregister dat de overledene geen testament heeft opgesteld.

Het is dan ook niet nodig kosten te maken voor het opstellen van een verklaring van erfrecht bij de notaris.

PRAKTIJK ONDERZOCHT

Op 2 juli 2009 publiceerde de minister van Financiën de uitkomst van een samen met de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) verricht onderzoek naar aanleiding van in de Tweede Kamer gestelde vragen. Hieruit bleek dat in de praktijk banken in sommige gevallen geen verklaring van erfrecht vragen, hoewel niet altijd in dezelfde gevallen en onder dezelfde omstandigheden. Zo vragen sommige banken geen verklaring ingeval het saldo van het tegoed een bepaald minimum betreft, andere banken behoeven geen verklaring als er sprake is van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap.

Duidelijk was in ieder geval dat geen schriftelijke afspraken of nadere regelgeving bestaat over de concrete invulling wanneer een verklaring van erfrecht al dan niet moet worden overgelegd. De NVB heeft aangegeven een nader onderzoek te verrichten om te proberen tot een gemeenschappelijk beleid voor alle Nederlandse banken te komen. Als zij hierin niet slaagt, zal de minister zich beraden op vervolgstappen.

Voor een erfgenaam die op verzoek van de bank een verklaring van erfrecht moet overleggen, is het dus van belang na te (laten) gaan of hij hiermee niet onnodig op kosten wordt gejaagd. ■